

KRATKE VIJESTI

URUČENI UGOVORI VRIJEDNI PET MILIJUNA EURA ZA 80 SMART CITY PROJEKATA

U Zagrebu su 7. srpnja 2025. dodijeljeni ugovori predstavnicima lokalnih i regionalnih jedinica čiji su projekti odabrani na Javnome natječaju za poticanje razvoja pametnih i održivih rješenja i usluga, koji je objavio Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ugovore su uručili Marija Vučković, ministrica zaštite okoliša i energetske tranzicije, Luka Balen, direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te Anja Bagarić i Željko Vuković, državni tajnici Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

U sklopu natječaja sredstva su osigurana za 80 projekata kojima se podupiru projekti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave diljem Hrvatske, a ukupna vrijednost investicija premašuje 8,5 milijuna eura. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sufinancira ih s ukupno pet milijuna eura.

Luka Balen, direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, rekao je da je u proteklih nekoliko godina realizirano više od 400 projekata koji promiču održiva i digitalna rješenja. Fond je pritom osigurao sufinanciranje u iznosu većem od 13 milijuna eura, čime potvrđuje svoju usmjerenost na zelenu i digitalnu tranziciju. Takvi projekti, osim što doprinose zaštiti okoliša, potiču ravnomjeran razvoj svih krajeva Hrvatske, jer sve više manjih sredina implementira pametne tehnologije, smanjujući razlike u digitalnoj i infrastrukturnoj opremljenosti u odnosu na veće gradove.

Ministrica Vučković rekla je da će Ministarstvo i ubuduće aktivno podržavati inicijative usmjerene na održivost i zelenu tranziciju. U tijeku je priprema programa koji će poslužiti kao temelj za buduće javne pozive, a planirano je njihovo

financiranje iz različitih fondova, uključujući Modernizacijski fond i Socijalni fond za klimatsku tranziciju. Fokus će biti na povećanju udjela obnovljivih izvora energije, unaprjeđenju energetske učinkovitosti, razvoju zelene infrastrukture, učinkovitijemu gospodarenju otpadom i zaštiti zraka. Ministrica je istaknula važnost konkretnih projekata koji pridonose tim ciljevima te zahvalila svima koji su prepoznali vrijednost takvih ulaganja.

U razdoblju od 2019. do 2025. Fond je proveo šest natječaja vezanih uz poticanje razvoja pametnih i održivih rješenja te usluga u javnome sektoru radi učinkovitijega korištenja resursa i smanjenja emisija stakleničkih plinova. U sklopu tih natječaja sredstva su dodijeljena za 499 projekata. Za njihovu provedbu ukupno je osigurano 18,2 milijuna eura, a pokrenuli su ulaganja diljem Hrvatske od gotovo 32 milijuna eura. ■

NAJAVA ZNANSTVENOG SKUPA "DVA STOLJEĆA ŽELJEZNICE U SVIJETU I RAZVOJ ŽELJEZNICE U HRVATSKOJ"

Znanstveni skup "Dva stoljeća željeznice u svijetu i razvoj željeznice u Hrvatskoj" održat će se 1. listopada 2025. u Zagrebu. Organizatori su skupa Hrvatski institut za povijest iz Zagreba, Hrvatski željeznički muzej, *HŽ Infrastruktura d.o.o.*, Institut društvenih znanosti *Ivo Pilar*, Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Povod tome skupu je obilježavanje dvjestote godišnjice puštanja u promet prve javne željeznice za putnički i teretni promet između Darlingtona i Stocktona u Engleskoj 1825. Istodobno, tih godina Josip Kajetan Knežić izradio je svoje prve elaborate i prijedloge željezničkog povezivanja Hrvatske, što prida dodatnu važnost toj obljetnici i otvara prostor za stručnu i znanstvenu raspravu o razvoju željeznica na našim prostorima.

Sa svojom temom izlaganja na skup su se mogli prijaviti znanstvenici iz područja povijesti, prometnih znanosti, politologije, ekonomije, sociologije, geografije, arhitekture, građevine te srodnih disciplina. ■

OTVORENA IZLOŽBA "ŠESNAEST DESETLJEĆA ŽELJEZNICE DO KARLOVCA"

Hrvatski željeznički muzej (HŽM) nastavlja obilježavati vrijedne godišnjice otvaranja pruga na području Hrvatske pa je u srijedu 4. lipnja 2025. u prostoru Staroga grada Dubovca otvorena izložba "Šesnaest desetljeća željeznice do Karlovca". Autor izložbe i popratnog stručnog kataloga jest povjesničar i kustos HŽM-a dr. sc. Josip Kajinić. Zahvaljujući suradnji s Muzejima grada Karlovca (MGK), u čijemu je prostoru postavljena, može ju se razgledati sve do 24. kolovoza 2025.

Izložba sadržava informacije i ilustracije o povijesti dolaska i razvoja željezničke infrastrukture u karlovačkome kraju. Nakon nešto više od dvije godine izgradnje pruga od Zagreba do Karlovca puštena je u promet 1. lipnja 1865. svečanim dočekom vlaka u Jastrebarskome i potom u Karlovcu, za što mu je bilo potrebno 70 minuta vožnje. Pruga je završavala na Baniji, koja tada još nije bila gradsko naselje Karlovca.

Na svečanome otvorenju izložbe, koje je moderirala Maja Luketić Raguž, voditeljica marketinga i odnosa s javnošću pri MGK-u, tridesetak okupljenih znatiželjnika pozdravili su ravnatelj Muzeja grada Karlovca Igor Čulig, ravnateljica Hrvatskoga željezničkog muzeja Renata Veličan i pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti u gradu Karlovcu Draženka Sila Ljubenko.

Na sažet, ali razumljiv i zanimljiv način, tako da bude zanimljivo posjetiteljima

KRATKE VIJESTI

bez obzira na njihov socioekonomski status ili dobnu strukturu, izložba prikazuje okolnosti dolaska željeznice u Karlovac te izgradnje pruge prema jadranskoj obali, prema Ozlju i prema Sisku, kako su nekada vozili putnički i teretni vlakovi i kakvi su bili vozni redovi. Opisana su željeznička vozila koja su obilježila promet te istaknuti najvrjedniji objekti baštine poput okretnica, vodostanica, željezničkih stajališta i kolodvora, među kojima je svakako najvrjedniji kolodvor Karlovac koji je zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske. U konačnici, premda se izložba mahom bavi događanjima u proteklih 160 godina, ona nudi perspektivu za budućnost obuhvaćajući recentne zahvate na infrastrukturi i prikazujući planove za nastavak radova. Sastavni dio modernizacije i obnove željezničke infrastrukture u Hrvatskoj jest izgradnja suvremene dvokolosiječne elektrificirane željezničke pruge na koridoru RH2, koji povezuje Rijeku sa Zagrebom i Budimpeštom. Dio je tog projekta i modernizacija i obnova pruge M202, koja povezuje Zagreba sa Karlovcem i Rijekom, a do koje se planira izgradnja nove nizinske pruge koja bi se na širemu ogulinskom području odvajala od postojeće pruge te bi s više velikih geotehničkih objekata izlazila na jadransku obalu nedaleko od Novog Vinodolskog. Cjelokupni projekt rekonstrukcije te pruge i pratećih objekata financira se u 85-postotnom udjelu sredstvima Europske unije, dok je preostali dio pokriven sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske. Osim već izgrađenog nadvožnjaka u Jastrebarskome većina drugih većih konstruktorskih objekata u završnoj je fazi radova, dok obnova kolodvora i stajališta te pruge odnosno izgradnja drugoga kolosijeka s elektrifikacijom tek predstoje. ■

ZAVRŠEN PROJEKT IZGRADNJE VODOVODNOG SUSTAVA ZA NASELJA ZAMASLINU, KONŠTARE I BROCE

U općini Ston 12. srpnja 2025. svečano su obilježeni završetak i puštanje u rad vodovodnog sustava za naselja Zamaslinu, Konštare i Broce. Tim su naseljima prvi put osigurani uvjeti za stalnu opskrbu pitkom vodom, dok je u Brocima rekonstruirana postojeća mreža. Posebno je važno što Zamaslina, naselje uz more, do sada nije imalo izgrađen vodovod.

Projekt vrijedan 2,23 milijuna eura započet je još 2015., a do danas je izvedeno više od sedam kilometara mreže i izgrađena je crpna stanica Maslina. Do sada je realizirano 83 % ukupne vrijednosti, odnosno 1,86 milijuna eura. Završetak i uporabna dozvola očekuju se krajem svibnja 2025.

Ključnu ulogu u završetku projekta imale su *Hrvatske vode* i Vlada Republike Hrvatske. Na svečanosti sudjelovao je zamjenik generalnog direktora *Hrvatskih voda* Valentin Dujmović, koji je rekao kako je projekt započeo još 2015., dok je obnašao dužnost direktora *Vodovoda Dubrovnik*, a danas se uspješno privodi kraju u sklopu *Hrvatskih voda* zahvaljujući suradnji svih dionika, od djelatnika *Vodovoda Dubrovnik*, preko mjesnih odbora i Općine Ston do samih stanovnika. Istaknuo je važnost podrške Vlade RH, koja je iz Mehanizma za oporavak i otpornost (NPOO) osigurala financiranje projekta, jer bez takve institucionalne potpore takvi infrastrukturni iskoraci u malim i dugo zanemarenim sredinama ne bi bili mogućći. Dodao je i kako je NPOO ključni instrument Europske unije koji omogućuje konkretna ulaganja na lokalnoj razini, osobito u sektore vodnoga gospodarstva i zaštite okoliša. Općina Ston sudjelovala je u sufinanciranju s 10 % ukupne vrijed-

nosti, dok su preostala sredstva osigurali *Hrvatske vode*, fondovi EU i Vlada RH. ■

ZAPOČELI RADOVI NA SANACIJI USTAVE NA RIJECI ILOVI KOD KONČANICE

Na rijeci Ilovi kod naselja Končanice, uzvodno od mosta na državnoj cesti D5, započeli su radovi na sveobuhvatnoj sanaciji betonske usporne ustave izgrađene 1954., koja je izvorno služila za navodnjavanje ribnjaka Končanica. Riječ je o projektu sanacije ustave na rkm 50 rijeke Ilove koji provode *Hrvatske vode*, a obuhvaća kompletnu rekonstrukciju dotrajalog objekta radi osiguranja njegove stabilnosti, funkcionalnosti i zaštite korita rijeke Ilove.

Ustava je u funkciji već 67 godina, a njezina konstrukcija, smještena na aluvijalnim naslagama rahlog pijeska i gline s organskim primjesama, tijekom vremena pretrpjela je znatna oštećenja. Identificirana su tri glavna problema, i to degradacija pokosa i obloga korita, erozija temeljnog tla te raspadanje betonskih dijelova objekta. Posebno zabrinjava prodor vode ispod temelja i bočnih zidova ustave, što uzrokuje ispiranje materijala i destabilizaciju građevine.

Sanacijski radovi uključuju uklanjanje dotrajalih elemenata i izgradnju nove armiranobetonske konstrukcije s trosmjernom zapornicom koja će zamijeniti dosadašnjih pet manjih. Temeljno tlo stabilizira se ugradnjom čeličnih talpi, dok se korito i pokosi uređuju betonskim heksagonima i gabionskim madracima. Također se grade zagati i bajpas, što omogućava izvođenje radova u suhim uvjetima. Radovi uključuju i napredne inženjerske zahvate poput zabijanja talpi do dubine od 12 metara, oblaganja korita te ugradnju elektromotornih zapornica, čiji vijek trajanja prema projektnim standardima doseže 100 godina.

KRATKE VIJESTI

Radovi su službeno započeli u svibnju ove godine, a do sada su izvedeni pripremni radovi, iskolčen je teren te su izgrađeni bajpasi na desnome nasipu i zagati uzvodno i nizvodno, čime su omogućeni radovi u suhome koritu.

Ukupna vrijednost investicije od 851.408,93 eura s PDV-om obuhvaća sanacijske radove, stručni i projektantski nadzor te plan zaštite na radu.

Taj infrastrukturni projekt strateške važnosti osigurava očuvanje funkcionalnosti ustave, sprječava daljnju degradaciju korita rijeke Ilove i jamči sigurnost lokalne infrastrukture i okoliša. Sanacijom će se postići dugoročna stabilnost hidrotehničkog sustava i omogućiti optimalno gospodarenje vodama na tome području.

PROJEKT NADOGRAĐNJE CENTRALNOG UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA DIVULJE

Dana 3. srpnja 2025. svečano je obilježen početak radova na nadogradnji Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Divulje (CUPOV) u sklopu projekta "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Kaštela – Trogir". Radi se o ključnome infrastrukturnom zahvatu koji će omogućiti viši stupanj pročišćavanja otpadnih voda na području Kaštela i Trogira te znatno pridonijeti očuvanju okoliša i usklađenju s europskim ekološkim standardima.

Svečanome otvorenju prisustvovali su generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković, direktorica *Vodnogospodarskog odjela za slivove južnog Jadrana* Irina Putica, zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Ante Šošić, gradonačelnik Kaštela Denis Ivanović, njegov zamjenik Antonio Budimir te direktor splitskog *Vodovoda i kanalizacije* Miroslav Delić.

Projekt "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Kaštela – Trogir" jedna je od najvećih investicija u vodno-komunalni sektor u Hrvatskoj s ukupnom vrijednošću od 244,76 milijuna eura. Projekt je podijeljen u dvije faze, a trenutačno je u tijeku realizacija 2. faze. Druga faza projekta vrijedna je 119,19 milijuna eura, od čega se oko 70 % sufinancira bespovratnim sredstvima Europske unije iz Kohezijskog fonda, dok ostatak pokrivaju nacionalna sredstva i lokalni partneri, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, *Hrvatske vode* te *Vodovod i kanalizacija Split*.

Projekt nadogradnje CUPOV-a vrijedan je 24,44 milijuna eura, a obuhvaća dogradnju postojećeg uređaja s prvog na drugi stupanj pročišćavanja otpadnih voda. Također, planirani su radovi na regulaciji bujičnog potoka Slanac, čime će se osigurati prostor za proširenje postrojenja i dodatno poboljšati zaštita okoliša.

Direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković rekao je kako *Hrvatske vode* intenzivno provode projekte aglomeracija diljem zemlje, pri čemu je projekt aglomeracije Kaštela – Trogir jedan od najvećih i najvažnijih infrastrukturnih zahvata u Hrvatskoj. Dodao je kako se postizanjem višeg stupnja pročišćavanja otpadnih voda izravno doprinosi ispunjavanju visokih ekoloških standarda koje propisuje Europska unija.

Po završetku projekta dodatnih 7700 stanovnika bit će priključeno na vodoopskrbnu mrežu, a 32.477 stanovnika na sustav odvodnje, čime će se stopa priključenosti na odvodnju povećati sa sadašnjih 45 % na čak 97 %. Na taj način znatno se unapređuje vodno-komunalna infrastruktura na području Kaštela, Trogira, Čiova, Segeta, Okruga i Slatina, čime se stanovnicima osigurava kvalitetniji, sigurniji i održiviji sustav vodoopskrbe i odvodnje. ■

IZGRADNJA UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA I PRIPREMU PITKE VODE U BELIŠČU

U Belišću je 2. srpnja 2025. organiziran obilazak gradilišta uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te uređaja za proizvodnju pitke vode. Oba objekta dio su opsežnoga EU-ova projekta "Vodoopskrba i odvodnja Valpovo – Belišće" kojim se znatno unapređuje vodno-komunalna infrastruktura u tome dijelu Slavonije. U obilasku bili su zamjenik generalnog direktora *Hrvatskih voda* Davor Vukmirić, direktor *Vodnogospodarskog odjela za Dunav i donju Dravu* Željko Kovačević, gradonačelnica Belišća Ivana Jerbić te predstavnici lokalne i regionalne samouprave, izvođači radova i načelnici okolnih općina koje sudjeluju u projektu.

Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, čiju izgradnju predvode *Hrvatske vode*, vrijedan je 7,4 milijuna eura, a trenutačno je u fazi probnog rada koja traje do listopada ove godine. Nakon što bude pušten u punu funkciju, obrađivat će otpadne vode s područja Belišća, Valpova i okolnih naselja, čime se znatno pridonosi zaštiti okoliša i očuvanju rijeke Drave.

Hrvatske vode također aktivno prate izgradnju uređaja za pripremu pitke vode iz Drave, koji će osigurati stabilnu i kvalitetnu opskrbu vodom za šire područje, a završetak radova planiran je do 2026. Taj projekt primjer je kako *Hrvatske vode* u suradnji s lokalnim jedinicama i EU-ovim fondovima ostvaruju strateške ciljeve zaštite voda i okoliša, ali i unapređenja kvalitete života građana.

Gradonačelnica Jerbić posebno je zahvalila *Hrvatskim vodama* na stručnome vođenju i podršci u provedbi projekta, dodavši kako će se u sklopu tih ulaganja uspostaviti i mrežni sustav za praćenje kvalitete zraka u Belišću kao dodatni

KRATKE VIJESTI

korak prema transparentnom upravljanju okolišem. Te investicije provode se u sklopu projekta "Vodoopskrba i odvodnja Valpovo – Belišće", koji obuhvaća područje gradova Valpova i Belišća te općina Bizovca, Koške, Marijanaca i Petrijevac i koji predvode *Hrvatske vode* kao ključni investitor i koordinator. ■

VLADA RH OSIGURALA SREDSTVA ZA SANACIJU STADIONA POLJUD

Tomislav Šuta, gradonačelnik grada Splita, i Tonči Glavina, ministar turizma i sporta, održali su 11. srpnja 2025. radni sastanak u zgradi Gradske uprave. Ponajprije se razgovaralo o razvoju sportske infrastrukture i turizma u Splitu. Nakon sastanka zajedno su se obratili predstavnicima medija.

Gradonačelnik Šuta uvodno je govorio o stanju stadiona Poljud, koji je nedavno oštećen u snažnome nevremenu. Prema njegovim riječima, preliminarna procjena štete iznosi približno dva milijuna eura. Istaknuo je kako je prioritet osigurati sigurnost gledatelja i stabilnost stadiona. Dodao je da se očekuje detaljna analiza stručnjaka i projekata, nakon koje će se pristupiti sanaciji stadiona. Osim toga Vlada RH i resorno ministarstvo jasno su dali do znanja da će pružiti financijsku potporu. Spomenuo je i poziv Ministarstva turizma i sporta za ulaganja u sportsku infrastrukturu, istaknuvši da je riječ o jednome od najvećih ulaganja u Splitu i cijeloj županiji još od Mediteranskih igara, vrijednime 50 milijuna eura. Smatra da se time otvara velika prilika za pripremu kvalitetnih projekata koji mogu konkurirati za ta sredstva.

Ministar Glavina potvrdio je da su sredstva za obnovu Poljuda već osigurana. Rekao je da će ulaganja u Split biti ravnopravna onima u Zagrebu, posebno u kontekstu usporedivih ulaganja u objekte poput Maksimira i podrške Dinamu.

Dodao je kako će konačna odluka o tome hoće li se Poljud potpuno sanirati ili će se graditi novi stadion biti u rukama Grada Splita i njegovih građana, a Vlada će podržati odluku koju donesu.

Govoreći o turizmu, gradonačelnik je najavio donošenje plana upravljanja destinacijom, istaknuvši važnost strateških dokumenata. Izrazio je želju da se okupe svi relevantni dionici te izradi dokument koji će definirati smjer razvoja turizma u Splitu. Posebno je istaknuo potrebu redefiniranja pristupa staroj gradskoj jezgri i stvaranja drugačijega turističkog modela od dosadašnjeg.

Ministar Glavina ocijenio je sastanak s gradonačelnikom vrlo konstruktivnim te poručio kako Split ulazi u razdoblje velikih ulaganja u sportsku infrastrukturu, osobito u kontekstu priprema za Europske sveučilišne igre 2028. Podsjetio je na važnost ugovora o izgradnji sportskog centra sa Sveučilištem u Splitu, trenutačno aktivnog natječaja za ulaganja u sportsku infrastrukturu te ukupne financijske alokacije za Split i Splitsko-dalmatinsku županiju. Ocijenio je kako se radi o ulaganjima bez presedana, koja će pokrenuti snažan razvojni ciklus u gradu. ■

POČINJU RADOVI NA UKLANJANJU TOPLANE NA BLATINAMA U SPLITU

Dana 15. srpnja 2015. započeli su opsežni radovi na uklanjanju toplane na splitskim Blatinama. Riječ je o građevini koja datira iz 1969., a proširena je 1984. izgradnjom dodatnog dimnjaka zbog povećane potražnje za grijanjem. Uklanjanje će obuhvatiti postrojenje toplane, dimnjak visine 58,4 metra te tri ukopana spremnika.

Projekt uklanjanja toplane vrijedan je 532.921,88 eura s PDV-om, a planirano trajanje radova je tri mjeseca. Izvođač radova jest tvrtka *TGT Adriatik d.o.o.* iz Pule, a nadzor provodi *Kulić Inženjerski biro d.o.o.*

iz Splita. Koordinaciju zaštite na radu vodi *A.D.V. Grupa d.o.o.* iz Kaštel Novog. Uklanjanje će se provoditi u dvije glavne faze: prvo slijedi demontaža strojeva i opreme, a zatim uklanjanje nosive konstrukcije kotlovnice i dimnjaka. Radovi će se izvoditi bezeksplozivnim metodama korištenjem specijalizirane građevne mehanizacije, uključujući dijamantno rezanje i spuštanje betonskih segmenata pomoću autokrana.

Grad Split je u suradnji s projektantom posebnu pozornost posvetio sigurnosti okolnih stambenih objekata i Osnovne škole Blatine. Bit će postavljena i privremena zaštita za pješake i promet kako bi se spriječile moguće nezgode uslijed radova s visine. Po dovršetku radova prostor nekadašnje toplane bit će poravnan s okolnim terenom te privremeno prenamijenjen za parkiranje stanara, sve do realizacije projekta izgradnje nove garaže. ■

POTPISANI UGOVORI ZA NOVE EU-OVE PROJEKTE U VRIJEDNOSTI VEĆOJ OD 1,4 MILIJUNA EURA

Gradonačelnik Splita Tomislav Šuta, direktor gradske tvrtke *Žnjan d.o.o.* Marijan Ciprijan i državna tajnica ovlaštena za upravljanje Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Zrinka Raguž potpisali su 25. lipnja 2025. u zgradi splitske Gradske uprave ugovore o sufinanciranju projekata ukupne vrijednosti 1.437.900,74 eura. Sredstva su osigurana iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u sklopu Javnog poziva za sufinanciranje provedbe EU projekata na regionalnoj i lokalnoj razini u 2025. godini. Tim sufinanciranjem osiguravaju se dodatna bespovratna sredstva za nekoliko ključnih EU-ovih projekata Grada Splita u cilju jačanja lokalne infrastrukture i unapređenja učinkovitosti upravljanja javnim resursima.

KRATKE VIJESTI

Izdava se Sporazum o korištenju bespovratnih sredstava tehničke pomoći u sklopu Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027., kojim se sufinanciraju svi troškovi rada Odsjeka za provedbu ITU mehanizma – Posredničkog tijela za odabir operacija u razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2029. Uz već ranije odobrenih 885.000,00 eura iz EU-ovih fondova tim su ugovorom osigurana dodatna 78.088,24 eura nacionalnih sredstava.

Dodatnih 59.812,50 eura dodijeljeno je za provedbu EU-ova projekta "Rekonstrukcija vatrogasnog doma DVD-a Slatine i nabava vatrogasnog vozila za potrebe Javne vatrogasne postrojbe Grada Trogira", dok je najveći dio sredstava, 1.300.000,00 eura, namijenjen za sufinanciranje projekta "Uređenje Žnjanskog platoa". Riječ je o strateškom projektu Urbane aglomeracije Split, koji je u travnju ove godine dobio 14 milijuna eura bespovratnih sredstava iz ITU mehanizma. Ugovor o sufinanciranju tog projekta potpisao je direktor tvrtke *Žnjan d.o.o.* Marijan Ciprijan. Potpisivanju ugovora nazočili su zamjenik gradonačelnika Ivo Bilić, pročelnica Ureda Grada Marina Protić, pročelnica Upravnog odjela za ekonomske poslove Olenka Dadić, pomoćnica pročelnice Službe za razvoj grada Vedrana Franić i voditeljica Odsjeka za provedbu ITU mehanizma Ana Jerkunica.

USVOJENI KRITERIJI ODABIRA ZA PROJEKTE RAZVOJA ZELENE INFRASTRUKTURE U URBANIM PODRUČJIMA

Za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima u sklopu Prioriteta 3. Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, prilagodbe na klimatske, specifičnog cilja RSQ2.7. Jačanje zaštite i očuvanja prirode, bioraznolikosti

i zelene infrastrukture, među ostalim u urbanim područjima te smanjenje svih oblika onečišćenja, osigurana je alokacija u iznosu od 71 milijun eura, od čega je 7 milijuna eura predviđeno za ulaganja na potpomognutim i brdsko-planinskim područjima.

Tijekom lipnja 2025. Odbor za praćenje programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. i Integriranog teritorijalnog programa 2021. – 2027. usvojio je Kriterije za odabir operacija i pripadajuće metodologije. Usvojeni Kriteriji preduvjet su za objavu poziva na dostavu projektnih prijedloga "Razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima", koji Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine planira objaviti tijekom 2025.

Svrha je planiranog poziva ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, stvaranje zelenih gradova i naselja, očuvanje i poboljšanje bioraznolikosti, integracija rješenja temeljenih na prirodi, prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike u urbanim područjima. Cilj je poziva potaknuti razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima pružanjem potpore u izradi strategija zelene urbane obnove te u provedbi projekata na lokalnoj razini koji su identificirani kroz strategije zelene urbane obnove i povezani s nacionalnim Programom razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine (NN 147/21).

PROJEKT REKONSTRUKCIJE DRŽAVNE CESTE DC75 NA DIONICI TAR – LARUN – BAŠARINKA

Dana 7. srpnja 2025. u Općini Tar Vabrigi u Istarskoj županiji svečano je potpisan Ugovor o izvođenju radova na projektu rekonstrukcije državne ceste DC75 na dionici Tar – Larun – Bašarinka, dugoj 2,52 kilometra. Projekt obuhvaća temeljitu

rekonstrukciju kolnika te izgradnju biciklističko-pješačke staze, potpornih zidova, cestovnih propusta, sustava oborinske odvodnje, kabelske kanalizacije za električnu komunikacijsku infrastrukturu te nove javne rasvjete. Početak radova planiran je u listopadu 2025., a rok izvođenja je godinu i pol dana. Ugovor, čija je ukupna vrijednost 3.062.889,44 eura (bez PDV-a), potpisali su predsjednik Uprave *Hrvatskih cesta d.o.o.* Ivica Budimir i direktor *Cesta d.o.o.* Miro Mirković kao odabrani izvođač radova, a potpisivanju je nazočio Oleg Butković, potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture.

Butković je pojasnio je kako je riječ o dugoočekivanome i vrlo važnom projektu jer je postojeća cesta neadekvatna i vrlo opasna za vožnju. Osvrnuo se na trenutna ulaganja u prometnu infrastrukturu te rekao da se najveći dio investicija odnosi na željeznički sektor. U tome kontekstu spomenuo je i 55 milijuna eura vrijedne radove na obnovi istarske pruge od Svetog Petra u Šumi do slovenske granice, za što je ugovor potpisan početkom 2025. Spomenuo je i radove na Istarskome ipsilonu i neke druge projekte *Hrvatskih cesta* poput obnove dionica Ponte Porton – Buzet i Veli Vrh – Pula.

POTPISAN UGOVOR ZA DOGRADNJU DJEČJEG VRTIĆA PČELICA U SLAVONSKOME BRODU

Grad Slavonski Brod nastavlja ulagati u unaprjeđenje infrastrukture ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. U sklopu toga strateškog cilja potpisan je ugovor za dogradnju Dječjeg vrtića *Pčelica* s izvođačem radova, tvrtkom *SM gradnja d.o.o.* iz Ivanka. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 987.533,72 eura bez PDV-a, odnosno 1.234.417,15 eura s PDV-om, a rok za izvođenje radova je deset mjeseci od uvođenja izvođača u posao.

KRATKE VIJESTI

Projektom je planirana dogradnja postojećeg vrtića kako bi se osigurali prostorni kapaciteti za tri dodatna dnevna boravka, odnosno za tri nove vrtićke skupine, čime će se omogućiti smještaj za ukupno 60 djece. Time se izravno doprinosi povećanju dostupnosti vrtićkog smještaja i smanjenju broja neupisane djece u gradskim ustanovama. Dogradnja Dječjeg vrtića *Pčelica* dio je Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026., a projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije u iznosu od 487.359,00 eura. ■

POTPISAN UGOVOR O IZRADI PROJEKTO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA REKONSTRUKCIJU I OPREMANJE GRADITELJSKE, PRIRODOSLOVNE I RUDARSKJE ŠKOLE VARAŽDIN

U Graditeljskoj, prirodoslovnoj i rudarskoj školi 8. srpnja 2025. potpisan je ugovor o izradi projektno-tehničke dokumentacije za rekonstrukciju i opremanje škole. Nakon što je proveden otvoreni postupak javne nabave, ugovor su, u sklopu provedbe EU-ova projekta "Rekonstrukcija i opremanje – Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin", potpisali ravnateljica Graditeljske, prirodoslovne i rudarske škole Vesna Vrčec i Jerko Bošković u ime zajednice ponuditelja koju čine *Building d.o.o.* iz Varaždina i *Arcitec Ivšić d.o.o.* iz Zagreba.

Korisnik toga EU-ova projekta jest Varaždinska županija, a partner na projektu Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola Varaždin. Njegova ukupna vrijednost te ujedno dodijeljeni iznos bespovratnih sredstava iz Nacionalnog plana oporavaka i otpornosti 2021. – 2026. iznosi 2.352.125,00 eura. Rekonstrukcijom i opremanjem postojeće zgrade Graditeljske, prirodoslovne i rudarske škole osigurat će se infrastrukturni i materijalni kapaciteti za povećanje broja učenika

obuhvaćenih gimnazijskim programom. Projekt se sufinancira iz Mehanizma za oporavak i otpornost Europske unije, iz instrumenta NextGenerationEU. ■

STRUČNO USAVRŠAVANJE "PROMIŠLJANJE OTOKA: ARHITEKTONSKI I URBANISTIČKI IDENTITET ULICE" ODRŽANO NA KORČULI

Od 16. do 20. lipnja 2025. održan je program cjeloživotnog obrazovanja pod nazivom "Kombinirani intenzivni program *Rethinking Islands: Architectural and Urban Identity of the Street / Promišljanje otoka: arhitektonski i urbanistički identitet ulice*". Program je proveden u partnerstvu sa Sveučilištem u Ljubljani (Fakultet za arhitekturu i Fakultet za strojarstvo) te Sveučilištem Ramon Llull (*School of Architecture La Salle Barcelona*). Paralelno s Kombiniranim intenzivnim programom održana je Međunarodna ljetna škola istog naziva, koju su pohađali polaznici iz Njemačke, Španjolske, Kosova i Hong Konga. Oba programa, Kombinirani intenzivni program i Međunarodna ljetna škola, održana su na otoku Korčuli, u prostoru Gradskog muzeja.

Radionica je organizirana uz potporu Muzeja grada Korčule, ravnateljice Lade Vlanić i više kustosice Sani Sardelić, koja je u sklopu radionice održala uvodno predavanje "Vrijeme mijenja naš prostor" o gradu i otoku te njihovim posebnostima. Sudionici su obišli i arhiv u Žrnovu.

Program je vodio međunarodni tim stručnjaka, i to profesori Tadej Glažar, Ljudmila Koprivec i Suzana Domjan sa Sveučilišta u Ljubljani, profesori Leandro Agudin i Ángelo Martin Cojo sa Sveučilišta u Barceloni te docentice Ana Grgić i Ana Šverko i magistrica Samantha Pavić, nositeljice predmeta ljetne škole, sa Sveučilišta u Splitu. Timu se pridružio i cijenjeni konzervator Goran Nikšić, koji

je svoje bogato znanje i poznavanje lokaliteta grada podijelio sa studentima tijekom vođene ture gradom, Vrnikom i Badijom.

U tjednu virtualnih predavanja studenti su se upoznali sa značenjem kulturnog identiteta ulice nizom predavanja i dataka, koje su potom realizirali tjedan dana poslije na Korčuli.

Provedeni zadaci uključivali su mjerenje održivosti stare gradske jezgre parametrima vjetra i temperature, urbanistički snimak i izradu presjeka glavne ulice primjenom novih tehnologija (Leica), *Water-table experiment* (eksperimentalna analiza vjetra u uskim ulicama uz pomoć 3D modela), *Street data experiment* i *Mapping the Place*. Rezultati studentskih istraživanja kulturnog, arhitektonskog i urbanističkog identiteta ulice prezentirani su u Gradskome muzeju Korčula.

Program je zaključen izletom na Vrnik i Badiju, uz podršku Turističke zajednice grada Korčule. ■

ZAPOČELE AKTIVNOSTI NA JAČANJU KAPACITETA LOKALNE ZAJEDNICE – PROJEKT LIFE BAUHAUSING EUROPE

Projekt LIFE Bauhausung Europe obuhvaća seriju aktivnosti usmjerenih na jačanje kapaciteta lokalne zajednice u pogledu održivosti i zajedništva za zajednički bolji okoliš. Prvo u nizu događanja održano je 5. lipnja 2025. u sklopu obilježavanja Svjetskog dana okoliša u suradnji s Geotehničkim fakultetom sa sjedištem u Varaždinu. Tema događanja bila je borba protiv onečišćenja plastikom (engl. *Beat Plastic Pollution*), a aktivnosti su bile usmjerene na pronalaženje rješenja za smanjenje količina otpada i na isticanje kružnosti.

U sklopu događanja bile su organizirane različite radionice u sklopu kojih su demonstrirane održive prakse kako bi se zahvaljujući lokalnim aktivnostima po-

KRATKE VIJESTI

stigao veći cjelokupni utjecaj. Riječ je o radionicama s tekstilom, interaktivnog crtanja za djecu, razvrstavanja plastike, radionicama s pčelama, disc-golfu i brojnim drugim aktivnostima namijenjenima svim uzrastima.

Tom prigodom najavljena je NEB izložba projekta LIFE Bauhausing Europe na kojoj će biti prikazani plakati prvona-građenih projekata iz svake od zemalja uključenih u projekt (Španjolska, Latvija, Mađarska i Hrvatska). Izložba će službeno biti otvorena krajem ljeta 2025.

Na događanju demonstrirano je kako svi primjenom principa održivosti i bez obzira na uzrast možemo "misliti lokalno, a djelovati globalno".

Aktivnosti će obuhvatiti šest različitih događanja organiziranih u suradnji s lokalnim udrugama koje će biti korisnici renovirane zgrade na području Belih kipa, a nastavljaju se tijekom jesenskih mjeseci u cilju uključivanja lokalne zajednice i jačanja povezanosti za efektivniju implementaciju projekta. ■

POTHODNIK U ZAGREB GLAVNOM KOLODVORU DOBIO NOVO RUHO

Nakon višemjesečnih radova Zagreb je dobio obnovljen i prepoznatljiv željeznički ulaz u grad – pješački pothodnik u Glavnome kolodvoru. Uz to što je obnovljen građevinski, zidovi su završno oslikani grafitima s motivima edukativno-preventivne akcije HŽ Infrastrukture "Vlak je uvijek brži", njezine maskote žapca Andrije i simbolima grada Zagreba.

Radovi na obnovi bili su vrijedni oko 60 tisuća eura, a obuhvatili su sanaciju zidova i stropa, popločenja na zidovima i mramornih obloga na stubišnim ulazima. Očišćeni su stari grafiti s kamenih ploča i zidnih reklamnih panoa te su postavljeni novi koševi za otpad, električne instalacije, rasvjeta te videonadzor. Radovi su počeli krajem siječnja ove godine, a završeni su početkom travnja. Osim građevinskih i tehničkih zahvata poseban pečat dao je umjetnik Jure Ereš oslikavanjem cijelog pothodnika. Projekt

oslikavanja započeo je skicama na papiru, zatim idejnim rješenjima, a potom je cijeli svibanj 2025. radio gotovo svakoga dana, a ponekad i noću, uz mnoštvo prolaznika i znatiželjnika. "Nakon građevinskih radova koji su izvedeni jako kvalitetnim materijalima sve je vrhunski pripremljeno da se stvori umjetnost. Odlučili smo po svim bočnim stranama ići s vizualima koji će zajedno s LED panelima pričati jednu priču. Na početne stranice stavili smo veće vizuale koji prikazuju vizure grada, a s druge je strane silueta zgrade Glavnog kolodvora, prometnika vlakova i lokomotiva. Cilj je educirati sve građane, ponajviše djecu, s obzirom na puno boja i zanimljive efekte, o sigurnosti željezničkoga prometa jer će ih to privući ponajprije vizualno, a potom će ih i zanimati što se to događa na pojedinoj slici. Cijeli pothodnik priča jednu povezanu i smislenu priču. I naravno, željeli smo prikazati nešto više o našem gradu u kojemu živimo", zaključio je. Kroz pothodnik, odnosno sam Glavni kolodvor, na dan prođe oko 30 tisuća putnika.